

Op zeebaars vissen met oppervlaktekunstaa is zo spectaculair dat de aanbeet bijna net zo mooi is als het daadwerkelijk vangen van de vis.

ACTIE AAN DE OPPERVLAKTE!

Een oesterbank bij laagwater. Dit is ideaal terrein om met hoogwater oppervlaktekunstaa over heen te vissen.

Kolken achter de plug, rugvinnen die de waterpiegel doorklieven en als alles op zijn plek valt die nietsontziende beuk op het kunstaa. Van alle technieken om zeebaars te vangen, is de oppervlaktevisserij de meest spectaculaire. Heb je het eenmaal zelf ervaren, dan ben je volgens Jelmer Scheffer 'hooked for life'.

TEKST JELMER SCHEFFER FOTOGRAFIE SANDER BOER

Zodra de temperatuur van het zeewater de magische grens van 12 graden Celsius aantikt, is het zeebaarsseizoen officieus geopend. Toch begint de mooiste periode van het seizoen voor sommige zeebaarsvissers pas als de watertemperatuur de 15 graden bereikt. Dan wordt de zeebaars echt actief en ook de oppervlaktevisserij mogelijk. Die geeft vanwege het visuele aspect een bijzondere extra dimensie aan de plugvisserij op zee.

ZENUWSLOPEND

Bij de oppervlaktevisserij kun (en moet) je elke beweging van de plug nauwlettend volgen. Dit betekent dat je ook

elke aanbeet of volger ziet! Zenuwslopend. Maar niets is mooier dan uit het niets een grote kolk net achter je plug. Of nog erger: een aantal voorzichtige slurpjes waarbij de aanbeet maar niet door lijkt te willen zetten. Dat laatste kan je echt knikkende knieën bezorgen. Zeker als het zich op nog geen vijf meter voor je

voeten afspeelt en je de vis ziet omdraaien en terugzakken naar de diepte...

SPECTACULAIR

Eerlijk is eerlijk: de oppervlaktevisserij is niet altijd de meest effectieve manier om de zeebaars te belagen – maar wel de meest spectaculaire. Toch zijn de maanden september en

Een gevoelige en niet al te lange hengel is essentieel om actie aan je kunstaa mee te kunnen geven.

De popper vis je met felle, korte rukken en is vanwege zijn 'holle' schoep een echte herriemaker.

oktober vaak uitzonderingen. De baarzen jagen nu volop om aan te sterken voor hun terugreis naar het zuiden. En juist in die periode doet het (grote) oppervlaktekunstaa vaak niet onder voor andere varianten. Soms moet je even doorbijten voordat je succes boekt, maar als je één keer een aanval van een zeebaars op je plug meemaakt is het pleit beslecht en ben je voorgoed om.

WALKING THE DOG

Vissen met oppervlakte kunstaa kan op verschillende manieren. Daarvan is de zogenaamde 'Walk The Dog' techniek de bekendste. Dit betekent niet meer dan dat je het kunstaa met korte rukjes binnen vist. Je kunt dit zowel met regelmaat als met de nodige variatie doen. Let er daarbij op dat je lijn altijd in een hoek van 90 graden ten opzichte van de hengel staat. Dit voor een directer contact met je kunstaa. Ook is het belangrijk de hengeltop naar beneden te houden. Anders zou je de oppervlakteplug uit het water trekken naarmate deze dichterbij komt.

MEER TECHNIEKEN

Er zijn nog meer technieken die van het Walking The Dog principe zijn afgeleid. Daar zijn in Amerika – waar elke manier van kunstaa vissen tot een kunst wordt verheven – weer allemaal mooie namen

voor bedacht, maar eigenlijk zijn de verschillen minimaal. Een aantal basistermen/technieken met zo'n mooie Amerikaanse benaming wil ik je echter niet onthouden:

V-Wake: Niets meer dan de plug in een rechte, regelmatige lijn binnenhalen. Het wateroppervlak wordt hierbij gesplitst, zodat er een V ontstaat.

Long Slide: In plaats van korte tikken, maak je, meer trekken bewegingen die worden gevolgd door het stil laten vallen van de lijn. De plug zal nu met een lange 'slide' langzaam van links naar rechts door het water glijden.

Play Dead: Dit is het regelmatig stil laten vallen van de plug – soms tot wel vijf seconden lang. De aanbeet volgt meestal meteen na het stilvallen, of bij de eerste beweging na het opstarten.

SOORTEN KUNSTAAS

Behalve verschillende technieken is er op het gebied van het oppervlaktekunstaa voor de zeebaarsvisserij inmiddels een groot aanbod ontstaan. Hierin zijn inmiddels een aantal hoofdcategorieën te onderscheiden.

Poppers: De popper heeft een kenmerkende 'holle' schoep; al dan niet van plastic. Bij

sommige pluggen ontbreekt de schoep, maar is deze in de vorm van de plug verwerkt. Poppers vis je met korte, felle rukken binnen. Door de holle 'snuit' zal er een bel met water opspatten en een 'plof' geluid ontstaan. Een echte herriemaker dus.

Stickbaits: Plat gezegd niet meer dan een plug zonder schoep of duiklip. Ook stickbaits worden met regelmatige of onregelmatige (walking the dog) rukjes binnengevist waardoor de plug over het water zigzagt. De plug even een aantal seconden stilleggen kan de truc zijn om een aanbeet uit te lokken.

Spitting stickbaits: Zoals de naam al aangeeft is dit een stickbait met wat kenmerken van een popper. Dit kunstaa wordt ook walking the dog binnen gevist. Door de 'holle neus' en de vaak verticale rustpositie in het water, zal de plug een klein beetje water 'spugen' en nog net even wat meer kabaal maken.

Subsurface Lures: Deze pluggen doen hun werk tussen de 0 en 20cm onder het wateroppervlak. Subsurface lures zijn over het algemeen erg veelzijdig van aard. Zo kun je ze jerkend net onder het oppervlak binnen vissen. Sommige modellen doen het echter ook goed als je ze

Spitting stickbaits hebben een holle neus en 'spugen' een klein beetje water.

PLUGGEN 'ZONDER' ACTIE

Het lijkt soms dat er in bepaalde pluggen geen actie is te krijgen. Vaak verdwijnt dit kunstaa dan diep in de viskist of gaat het in de (uit)verkoop op Marktplaats. Het hoeft echter helemaal niet aan de plug te liggen. Sommige pluggen zijn namelijk erg gevoelig voor de juiste 'snap' (connector). Voordat je een plug afschrijft, is het raadzaam om hem eens rechtstreeks aan de voorslag te knopen. Vanwege de rechtstreekse verbinding krijgt het kunstaa minder ruimte om zijn eigen weg te kiezen. Let er ook op dat je altijd met de hengeltop naar het water vist. Zo kan een al afgeschreven plug wel eens een heel mooi tweede leven krijgen.

'gewoon' langzaam met zo nu en dan een pauze of een tik binnen vist.

SPINUITRUSTING

Het mooie is dat je voor de oppervlaktevisserij op zeebaars met een lichte spinhengel (werpgewicht 10-30 gr, lengte 2.40/2.70 meter) en een medium formaat spinnolen uit de voeten kunt. Dus geen zwaar en lomp zeevismateriaal; je kunt gewoon je spinuitrusting van het 'zoete' gebruiken. Dat is ook belangrijk omdat je hengel genoeg fijn gevoel moet hebben om je oppervlakteplug te kunnen 'animeren'. Alles valt of staat tenslotte met de actie die je zelf aan

de plug moet geven. Vis dus niet te zwaar! Zorg wel dat je slip goed is afgesteld. Een zeebaars van 60 à 70 cm op licht materiaal is namelijk niet te vergelijken met een snoek of snoekbaars van dezelfde afmetingen. Aan zee gaat het er wat ruiger aan toe.

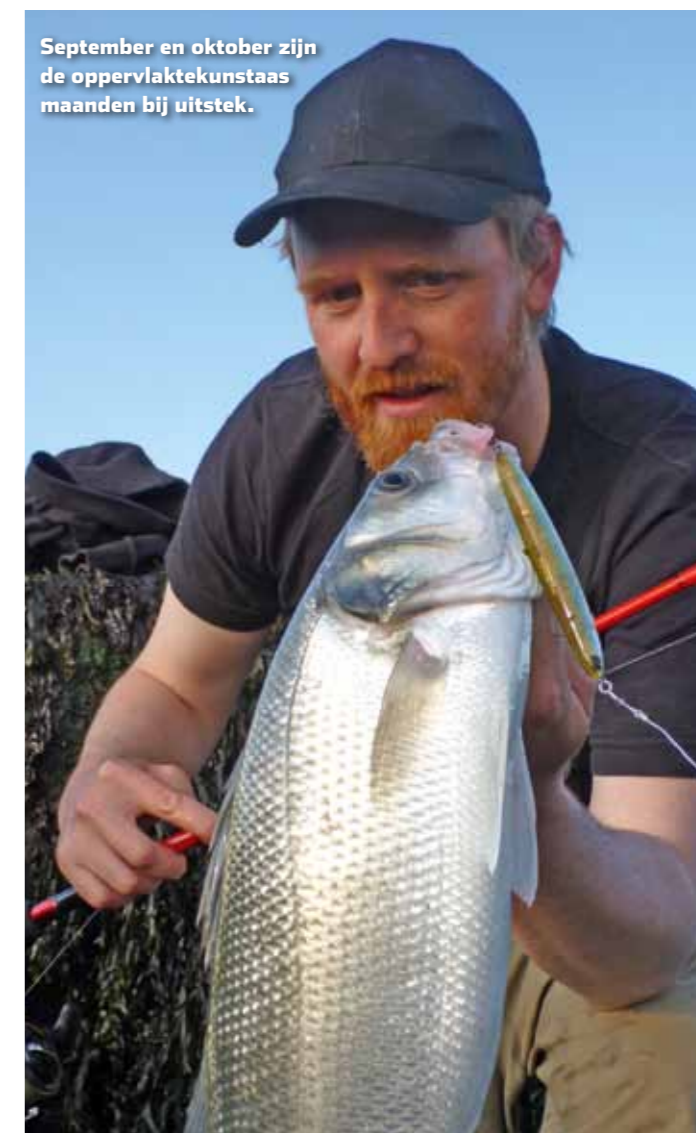
HOOFDLIJN

Met het oog op verre worpen en zo min mogelijk luchtweerstand, vis ik met een dunne, gevlochten lijn. Zelf gebruik ik een zogenaamde 8 strand lijn (#1 PE, 15 lbs) vanwege de extreem dunne diameter. Maar een 'normale' gevlochten 15 -20 lbs lijn voldoet ook. Je zou er zelfs voor kunnen kiezen om bewust met nylon te vissen. Gevlochten lijn heeft namelijk geen rek, waardoor alle bewegingen direct worden doorgegeven. Als je bij een aanbeet uit reflex direct aanslaat, trek je daarmee vaak de plug voor de bek van de vis weg. Met nylon heb je hier vanwege een natuurlijke vertraging in de lijn minder last van. Vissen met gevlochten lijn is dus een kwestie van beheersing. En dat is lang niet altijd makkelijk als je opeens een rugvin met stekels boven water ziet komen die versnelt richting je kunstaa.

VOORSLAG

Bij het vissen met gevlochten lijn spreekt het voor zich dat je gebruik maakt van een

September en oktober zijn de oppervlaktekunstaa maanden bij uitstek.

voorslag – anders schuurt de lijn heel snel door op stenen of andere scherpe voorwerpen. Je kunt hierbij kiezen

voor fluorocarbon, maar zelf gebruik ik altijd een meter soepel 40/00 of 45/00 nylon. Dat laatste doet naar mijn mening echt niets af aan de vangsten vergeleken met fluorocarbon. De voorslag bevestig ik met een 'verbeterde allbright knoop' aan de hoofdlijn. Kies overigens altijd voor een knoop om je leader te bevestigen. Met een wartel loop je altijd het risico dat je een of meerdere geleide ogen beschadigt als je op een onbewaakt ogenblik net even te ver doordraait.

STEKKEUZE

Overall langs onze kust zit zeebaars; ook gewoon langs een willekeurige dijk (juist!) aan de Oosterschelde. Het verschil tussen wel en niet vangen, zit hem echter vaak in de tijd die je bereid bent te investeren – zowel in de voorbereiding bij

Stickbaits hebben geen schoep of duiklip en vis je met een zigzag actie (walking the dog) binnen.

Stekken die je bij laagwater hebt gevonden kun je mooi met het opkomend en afgaand tij bevissen.

DRESSUUR?

Onder zeebaarsvissers heerst dezelfde discussie als in vrijwel alle andere takken van de hengelsport: is er wel of geen sprake van dressuur met betrekking tot het door ons aangeboden (kunst)aaas? Welk geloof je ook aanhangt, fabrikanten spelen hier handig op in door diverse kunstaasvarianten op de markt te brengen. Zo hebben sommige pluggen een 'high pitch' of juist een 'low pitch' ratel. Behalve hoge en lage rateltonen zijn de afgelopen jaren ook diverse 'silent' pluggen (zonder ratel) uitgebracht. Waar je ook voor kiest, volg altijd je gevoel. Dan vis je met vertrouwen en doe je het nooit verkeerd.

het zoeken naar stekken als het vissen zelf. Mijn tip is om potentiële stekken altijd eerst met laagwater te verkennen. Vind je oesterbanken, stenen strekdammetjes, 'vaste' wierbedden of andere obstakels? Dan ben je verzekerd van een stek met potentie. Neem voor de zekerheid even een foto.

Dan weet je later nog precies hoe het zat op die ene stek.

VISTACTIEK

Ga je op een stek aan de slag, of zie je vissen jagen, probeer dan altijd over de hotspot (of jagende vis) heen te werpen en terug te vissen. Gooi je kunstaaas dus niet bovenop de plek

waar het moet gaan gebeuren. Dit omdat je – zeker met zijwind – altijd even nodig hebt om de plug de juiste actie mee te geven en hem in lijn met de hengel te krijgen. Zelf mik ik doorgaans op de vroege ochtend of avonduren om te gaan vissen. Staat er dan nog een matige west- of

zuidwestenwind en de nodige bewolking aan de hemel, dan heb je de ideale omstandigheden voor de zeebaarsvisserij. Actief water voor actieve vis. Als jij dan een mooie actie aan een oppervlakteplug weet te geven, moet het gek lopen wil je niet verslingerd raken aan de oppervlaktevisserij.

Soms hebben niet alleen zeebaarzen interesse in het oppervlaktekunstaas.

